

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Grollové a soudkyň JUDr. Lenky Broučkové a JUDr. Milady Uhlířové ve věci

žalobce: [osobní údaje žalobce]
bytem [adresa]
zastoupený advokátem Mgr. [jméno] [příjmení]
sídlem [adresa]

proti

žalovanému: [osobní údaje žalovaného]
bytem [adresa]
zastoupený advokátem JUDr. [jméno] [příjmení]
nově sídlem [adresa]

o zaplacení 250 000 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. února 2018, č. j. 56 Cm 142/2017-69

takto:

Rozsudek soudu prvního stupně se zrušuje a věc se mu vrací k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. V záhlaví uvedeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl v celém rozsahu žalobu o zaplacení 250 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 1. 4. 2017 do zaplacení (výrok I.) a dále uložil žalobci, aby na náhradě nákladů řízení zaplatil žalovanému 58 080 Kč (výrok II.).

2. V odůvodnění soud uvedl, že se žalobce domáhá zaplacení žalované částky z titulu nedoplatku ceny za převod obchodního podílu ve společnosti AMZ Financial Group, s.r.o., IČO 26457016 (dále jen, „Společnost“). Žalovaný se bránil tím, že dlužnou částku složil do soudní úschovy. Soud prvního stupně v řízení zjistil, že účastníci uzavřeli 31. 3. 2015 smlouvu o úplatném převodu podílu (dále též jen, „smlouva“) ve výši 33,5 % za cenu 6,069 mil. Kč. Tato cena měla být zaplacená ve dvou splátkách tak, že částka 4,069 mil. Kč měla být uhrazena do 10 dnů od uzavření smlouvy do advokátní úschovy na účet uvedený ve smlouvě a částka 2 mil. Kč do 31. 3. 2017 bezhotovostním převodem na účet č. [bankovní účet]. Druhá splátka nebyla uhrazena, a proto žalobce vyzval dopisem ze 4. 5. 2017 (dále jen, „předžalobní výzva“) žalovaného k její úhradě na advokátní účet úschov č. [bankovní účet] do 11. 5. 2017 s tím, že ve smlouvě uvedený účet k bezhotovostní platbě byl zrušen a že je žalobce ve výkonu trestu. Žalovaný dopisem ze 17. 5. 2017 upozornil žalovaného na dvě platby, a to dne 14. 10. 2015 v hotovosti (250 000 Kč) a dne 3. 8. 2015 bezhotovostně (1,5 mil. Kč) na účet uvedený ve smlouvě. Dále zde žalovaný požadoval pro nevěrohodnost žalobce úředně ověřenou plnou moc a úředně ověřenou výzvu k úhradě zbylé částky na konkrétní účet s tím, že zbylou částku vkládá do soudní úschovy. Následně (19. 5. 2017) žalovaný a [jméno] [příjmení] coby složitelé podali návrh k Obvodnímu soudu pro Prahu 4 na přijetí částky 2 mil. Kč do soudní úschovy, přičemž obvodní soud usnesením ze dne 9. 8. 2017, č. j. 34 Sd 45/2017-20 rozhodl o přijetí této částky do úschovy jako splnění závazku dle smlouvy, přičemž rozhodnutí nabylo právní moci dne 30. 8. 2017. Soud prvního stupně poté uzavřel, že plnění doplatku kupní ceny za daný obchodní podíl do soudní

úschovy je v souladu s § 1953 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“). Naplnění podmínek tohoto ustanovení plyne z toho, že žalobce vyzval žalovaného předžalobní výzvou k úhradě 2 mil. Kč, ačkoliv v té době činil dluh prokazatelně 250 tis. Kč, dále se v té době nacházel žalobce ve výkonu trestu na neznámém místě, účet, na který mělo být plněno, k danému okamžiku neexistoval a žádný dodatek ke smlouvě nebyl uzavřen. Požadavek žalovaného na doložení úředně ověřené plné moci nemá oporu v zákoně, přičemž pro věc je také nerozhodné, pro jakou trestnou činnost byl žalobce odsouzen. Na druhou stranu žalovaný avizoval žalobci složení peněz do soudní úschovy. Proto soud prvního stupně žalobu zamítl, neboť žalovaný splnil svou povinnost zaplatit doplatek ceny za převod obchodního podílu složením peněz do soudní úschovy (viz výše uvedené řízení před obvodním soudem). Protože byl účet žalobce zrušen, nelze přikládat k tíži žalovanému, že žalobci nezaplatil doplatek kupní ceny ve lhůtě stanovené ve smlouvě, a proto nebyl žalovaný v prodlení se splněním dluhu. Žalobci tak nelze přiznat ani zákonný úrok z prodlení. O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 1 o. s. ř. s tím, že plně úspěšný byl žalovaný. Jeho náklady řízení tvoří odměna za zastoupení advokátem ve výši 46 500 Kč za 5 úkonů právní služby po 9 300 Kč dle § 7 a § 11 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu (převzetí zastoupení, odpor proti platebnímu rozkazu a vyjádření ze 4. 9. 2017, vyjádření z 16. 2. 2018 a účast na jednání dne 23. 1. 2018 a 27. 2. 2018), 5 paušálních náhrad hotových výdajů ve výši 1 500 Kč a 21 % DPH ve výši 10 080 Kč.

3. Proti tomuto rozsudku podal žalobce včasné odvolání, navrhuje, aby jej odvolací soud změnil tak, že se žalobě vyhovuje.

4. Odvolatel zejména nesouhlasí se závěry soudu prvního stupně, že byly podmínky uvedené v § 1953 odst. 1 o. z., naplněny. Soud prvního stupně v odůvodnění napadeného rozsudku nespécifikoval důvody složení doplatku kupní ceny do soudní úschovy, pouze uvádí jednotlivé skutkové okolnosti bez právního závěru, tedy zda jde např. o jiné důležité příčiny na straně věřitele. Předpokladem oprávnění dlužníka složit předmět plnění do soudní úschovy je hlavně to, že dluh nelze splnit. Ani tím se soud nezabýval. Přitom tato podmínka nebyla naplněna, neboť žalovaný dluh splnit mohl. Již předtím totiž žalovaný uhradil část kupní ceny na jiný účet, než jaký byl sjednán ve smlouvě. Žalobce takové plnění akceptoval ve smyslu rozsudku Nejvyššího soudu z 16. 1. 2013, sp. zn. 31 Cdo 3065/2009 tím, že mu tyto peněžité prostředky nevrátil. Plnění poukázané dle předžalobní výzvy žalobce na účet v ní uvedený by žalobce akceptoval, pročez by závazek žalovaného zanikl dnem připsání poukázané částky na tento účet. Složením dané částky do soudní úschovy nebyl dluh splněn a žalovaný je stále v prodlení. Žalovaného požadavek na úřední ověření plné moci a argumentace trestnou činností žalobce byla soudem prvního stupně hodnocena správně. Argumentace žalovaného o neznámém místě pobytu žalobce není zcela správná, protože se o tom zástupce v předžalobní výzvě nezmiňoval a také nelze přehlížet, že návrh ve věci soudní úschovy byl podán k Obvodnímu soudu pro Prahu 4, což také vyvolává důvodné pochybnosti o této neznalosti žalovaného. [příjmení] uvedená v předžalobní výzvě je pro předmětnou věc nerozhodná. Žalovaný věděl, jakou částku dluží a že je tato částka splatná 31. 3. 2017. Žalovaný nevyvinul žádné úsilí k úhradě dlužné částky a žalobce ani nekontaktoval. K iniciování složení dlužné částky došlo až po více než týdnu od doručení žalobcovy předžalobní výzvy. Žalobce neměl povinnost podrobit se svévolným požadavkům žalovaného, neboť šlo o jeho jednostrannou volbu. V řízení o soudní úschově není přezkoumávána pravdivost tvrzení složitely. Vedle toho lze považovat postup žalovaného v této věci za zjevné zneužití práva dle § 8 o. z., jenž by neměl požívat právní ochrany. Zároveň měl soud prvního stupně aplikovat na náhradu nákladů řízení § 150 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu. Navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalobě v celém rozsahu vyhově.

5. Žalovaný ve vyjádření k odvolání uvedl v rámci shrnutí skutkového stavu věci, co ho vedlo ke složení dlužné částky do soudní úschovy. Konkrétně jde o zrušení smluvně sjednaného účtu k úhradě dané části kupní ceny a také o jeho další pochybnosti, spočívající v absenci úředně ověřených podpisů, v požadavku žalobce na zaplacení nepoměrně vyšší částky a v trestní situaci

žalobce. V řízení o soudní úschově byla založena místní příslušnost dle místa plnění, tedy dle sídla banky, u níž byl účet veden účet, na který měl dle smlouvy plnit. Dále žalovaný poukázal na § 1759 o. z., dle něhož lze změnit smlouvu pouze se souhlasem všech stran. Žalobce požadoval v předžalobní výzvě zaplatit neoprávněně vysoké plnění, než byla dlužná částka, navíc na účet, jenž nebyl mezi účastníky ujednán. Žalovaný v nejistotě z objektivních důvodů na straně žalobce přistoupil ke složení dlužné částky do soudní úschovy (viz výše). Žalobcova předžalobní výzva k plnění převyšující o 1,750 mil. Kč dlužnou částku je relevantní okolností. Napadený rozsudek je odůvodněn v souladu s § 157 odst. 2 o. s. ř., neboť je v něm jasně uvedeno, jaké skutečnosti má soud prvního stupně za prokázané, jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil a jaký učinil o skutkovém stavu závěr i jak věc posoudil po stránce právní. Argumentace žalobce v odůvodnění je tak irelevantní, stejně jako jím tvrzená možnost aplikace § 150 o. s. ř. Navrhl potvrzení rozsudku.

6. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací dospěl k závěru, že odvolání je důvodné, neboť napadený rozsudek je nepřezkoumatelný.

7. Podle § 1953 o. z. (1) Nelze-li dluh splnit proto, že věřitel je neznámý nebo nepřítomný, že věřitel odmítl bezdůvodně plnění přijmout, že dlužník je bez své viny v nejistotě, kdo je věřitelem, nebo z jiných důležitých příčin na straně věřitele, je dlužník oprávněn složit předmět plnění do soudní úschovy. Účelně vynaložené náklady spojené s náhradním splněním jdou k tíži věřitele. (2) O složení předmětu plnění do úschovy vyrozumí soud toho, pro koho se složení stalo, a podle potřeby zařídí jeho zastoupení.

8. Podle § 157 odst. 2 o. s. ř. není-li dále stanoveno jinak, soud v odůvodnění rozsudku uvede, čeho se žalobce (navrhovatel) domáhal a z jakých důvodů a jak se ve věci vyjádřil žalovaný (jiný účastník řízení), stručně a jasně vyloží, které skutečnosti má prokázány a které nikoliv, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, proč neprovedl i další důkazy, jaký učinil závěr o skutkovém stavu a jak věc posoudil po právní stránce; není přípustné ze spisu opisovat skutkové přednesy účastníků a provedené důkazy. Soud dbá o to, aby odůvodnění rozsudku bylo přesvědčivé. Odůvodnění uvedené v písemném vyhotovení rozsudku musí být v souladu s vyhlášeným odůvodněním.

9. Z odůvodnění napadeného rozsudku nevyplývá, kdy došlo ke složení peněz do soudní úschovy dle § 1953 odst. 1 o. z., a kdy tudíž došlo k zániku dluhu. Z odůvodnění ani nevyplývá, z jakého důvodu dlužník do soudní úschovy peníze složil a zda tedy důvodem úschovy byl některý z důvodů uvedených v § 1953 odst. 1 o. z. Musí se přitom jednat o důvody objektivní, nikoliv subjektivní. Z odůvodnění není ani zřejmé, proč nemohl dlužník plnit na bankovní účet uvedený ve výzvě k plnění ze dne 4. 5. 2017 (č. l. 33), když právní úprava změnu místa plnění na základě oznámení věřitele připouští (§ 1955 odst. 1 věta druhá a § 1956 o. z.). A konečně nelze pominout, že předmětem řízení je zaplacení částky 250 000 Kč s příslušenstvím. Z odůvodnění rozsudku však není zřejmé, že došlo k náhradnímu plnění právě této částky.

10. Porušení § 157 odst. 2 o. s. ř. je vždy důvodem pro zrušení meritorního rozhodnutí., Je-li rozhodnutí soudu prvního stupně nepřezkoumatelné, protože tento soud nerespektoval zásady uvedené v ustanoveních § 157 a 132 o. s. ř., musí odvolací soud takové rozhodnutí zrušit (§ 221 odst. 1 písm. c) (poznámka soudu: nyní jde o § 219a odst. 1 písm. b)) o. s. ř.); jestliže tak neučiní a přijme rozhodnutí ve věci samé, pak zatíží řízení vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.“ (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2000 sp. zn. 20 Cdo 1045/99 uveřejněný v Soudní judikatuře z oblasti občanského, obchodního a pracovního práva pod pořadovým číslem 14/2001)., Rozsudky a usnesení, kterými se rozhoduje ve věci samé, jsou nepřezkoumatelné zejména tehdy, postrádají-li jejich odůvodnění náležitosti uvedené v § 157 odst. 2, 3 nebo 4, byly-li odůvodněny způsobem uvedeným v § 157 odst. 3 nebo 4, ačkoliv jejich odůvodnění mělo odpovídat požadavkům § 157 odst. 2, apod.” ([příjmení], Ljubomír. § 219a (Zrušení rozhodnutí). In: [příjmení], [jméno], [příjmení], [obec], [příjmení], [jméno], [příjmení],

12. O nákladech tohoto odvolacího řízení rozhodne soud prvního stupně v konečném rozhodnutí (§ 151 odst. 1 o. s. ř.).

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

JUDr. Lenka Grollová
předsedkyně senátu